

Protokoll fra NHFs appellkomites behandling av saksnr. 01/22-25 den 24.10.2025

Behandlet av: [Anonymisert]

Sak 01/25-28 Anke fra [Anonymisert klubb]

[Anonymisert klubb] har rettidig anket et vedtak fattet av NHFs sanksjonskomite i saksnr. 03/25-28 der klubben ble ilagt en bot på 10 000 kroner for brudd på NHFs protest- og disiplinærreglement § 5 (2) knyttet til «*andre alvorlige tilfeller av bråk og uorden*».

Appellkomiteen bemerker:

Appellkomiteen legger enstemmig til grunn det faktum og den saksfremstilling som SAK har lagt til grunn. Når det gjelder avgjørelsen, har appellkomiteen delt seg i et flertall og et mindretall.

Flertallet, [Anonymisert], [Anonymisert] og [Anonymisert] bemerker:

Pliktsubjekt

Pliktsubjektet etter § 5 (2) er arrangøren. Det første spørsmålet er da hvilke personer som representerer arrangøren ved håndballkamper, og som dermed kan pådra arrangøren ansvar. Det naturlige utgangspunktet er at «arrangøren» omfatter alle de personer som har formelle oppgaver i forbindelse med kamp, uansett om oppgavene er betalt eller ikke.

Publikum inngår ikke som del av arrangøren, og arrangøren blir dermed ikke ansvarlig dersom publikum opptrer i strid med reglene. Arrangøren kan ikke uten videre ha noe umiddelbart ansvar for ytringer publikum kommer med under kamp, både fordi det er praktisk umulig, og fordi arrangøren ikke har adgang til å drive noen form for sensur av hva folk sier. Arrangøren kan selvsagt ha en plikt til å gripe inn dersom det blir utvist uakseptable ord eller handlinger fra tribunen, og arrangøren kan komme i ansvar dersom plikten til å gripe inn ikke blir overholdt.

Flertallet legger til grunn at de aktuelle tilropene kom fra en gjeng med unge menn som tilhører rekruttlaget i [Anonymisert klubb]. Det er ikke kjent for komiteen om disse hadde noen rolle i selve arrangementet, og dette kan da ikke legges til grunn. Flertallet må uansett legge til grunn at denne gruppen har en relativt nær tilknytning til elitelaget. De satt samlet og opptrådte samlet, og flertallet legger til grunn at flere personer i gruppen også stilte i klubbens klær. Av saksdokumentene fremgår at gruppen ble tilsnakket av sin egen leder, og at problemene deretter opphørte. Det virker altså å ha vært klart for klubbens leder hvem ytringene stammet fra, og lederen følte åpenbart et ansvar for å gripe inn.

Den aktuelle gruppen fremstår dermed ikke som alminnelige tilfeldige tilskuere. Flertallet finner det mest naturlig å anse gruppen som en del av arrangementet, som klubben hefter for. Av § 5 (2) fremkommer at ansvar ikke krever skyld. Gitt at man anser gruppen som en del av arrangementet, så foreligger uansett skyld.

Gjerningsbeskrivelsen

Spørsmålet er videre om det forekommer brudd på § 5 (2). SAK har gjengitt ordvalget i en rekke tilrop, og flertallet legger beskrivelsen av fakta til grunn. Disse kan ikke vurderes likt.

Tribunekultur varierer mellom idretter, men kravene innen håndballen kan ikke ses isolert fra andre idretter. Det finnes nok andre idretter som har en «hardere» tribunekultur enn håndballen, men også i håndballen er det ønskelig med engasjert og støyende publikum. Det skal være rom for fans med et oppriktig engasjement for sitt lag.

Elitehåndball, i dette tilfellet for menn, er kontaktsport med høy temperatur og mye følelser, både på banen og tribunen. Spillerne er profesjonelle eller halvprofesjonelle, og både de selv og omgivelsene setter høye krav til prestasjonene. Det er trygt innenfor akseptabel tribunekultur å prøve å påvirke motstanderlagets spillere og ledere med mange former for tilrop. En eliteseriespiller må tåle å høre fra tribunen at han er «ræva», «elendig», «du suger» etc. Kommentarer relatert til prestasjonene – riktige eller ikke – er etter komiteens mening ikke å anse som rettsstridig trakassering.

Rene og åpenbare usakligheter må det også være rom for. Tilrop til eliteseriespillere om «rusmisbruker», kokainbruker» og «snøfreser» er åpenbart usaklig og uriktig. Spillerne er toppidrettsutøvere som er underlagt dopingreglementet. Brudd medfører alvorlige sanksjoner. Flertallet har vanskelig for å tro at noen i fullt alvor oppfattet disse tilropene som alvorlig ment. Eliteseriespillere må forventes å se vekk fra åpenbare usakligheter.

Annerledes er det med kommentarer som går direkte på spillerens personlige egenskaper, som utseende, hudfarge, fysiske egenskaper etc. I dette tilfellet legger flertallet til grunn at det ble gjort tilrop som «stygg» og «misfoster».

Oppsummering

Dette er utenfor det som er en akseptabel tribunekultur, og tilropene oppfyller kravet i § 5 (2) til «alvorlige tilfeller av bråk og uorden (herunder rasisme, mobbing og trakassering)». Flertallet finner det nødvendig å slå fast at idretten setter klare grenser i slike tilfeller, og en reaksjon er derfor nødvendig.

Ettersom [Anonymisert klubb] bare felles for noen av de tilropene som er lagt til grunn i SAKs vedtak, så er det naturlig at reaksjonen reduseres med halvparten, til illeggelse av en bot på 5 000 kroner.

Mindretallet, [Anonymisert] og [Anonymisert], bemerker:

Pliktsubjekt

Mindretallet er uenig med flertallet i angivelsen av pliktsubjekt i relasjon til den avgjørelse og regel som skal vurderes. I reglementets § 4 (1) angis fem subjekter. Det er personer eller organisasjonsledd. Det første pliktsubjekt som er angitt er «Ethvert medlem av idrettslag tilsluttet NHF». Det siste som er angitt er «Organisasjonsledd i NHF». Det aktuelle straffebudet i § 5 (2) retter seg mot organisasjonsledd og ikke medlem eller andre privatpersoner. Det er derfor bestemmelsen angir at det kan ilegges et objektivt ansvar, mens det er skyldkrav for andre pliktsubjekter som er privatpersoner etter § 6 (1).

Mindretallet mener derfor at det blir feil tolking av regelen å legge inn et utvidet ansvar for organisasjonsleddet for privatpersoner som roper ukvemsord og som er medlemmer av klubben og NHF. Det blir også vanskelig å praktisere en regel som er relativ ift. om en gruppe privatpersoner helt eller delvis er medlemmer av arrangørklubben. Medlemmene kan på eget grunnlag ilegges sanksjoner. NHF må eventuelt vedta et tillegg for spesiell behandling av egne supportere og spillere.

Gjerningsbeskrivelsen

For å holde oss til strafferetten er gjerningsbeskrivelsen i § 5 (2) «Ved tribunevold og andre alvorlige tilfeller av bråk og uorden (herunder rasisme, mobbing og trakassering)». Vurderingstemaet koker ned til om det fant sted «andre alvorlige tilfeller av bråk og uorden» og som et tilleggselement om organisasjonsleddet gjorde tilstrekkelig for å stanse det som var alvorlige tilfeller.

Det er først et spørsmål om hva som faktisk ble sagt eller skreket fra personer på tribunen. Her er bevisene svake og det er ikke lett å finne konkret hva som ble skreket. Vi er enige med SAK i at bevisreglene tilsier at rimelig tvil skal føre til at organisasjonsleddet (arrangøren) ikke skal dømmes.. Det hadde vært enklere å fastlegge faktum hvis det forelå videoopptak med hørbar lyd, men her må vi holde oss til vitneutsagnene og sakens dokumenter.

Det var to lag som møtte hverandre på banen som motstandere i kampen, og som med støtte av sine tilhengere har forskjellige oppfatninger av hva som konkret foregikk.

[Anonymisert spiller] som fikk straff i form av utestengelse fra to kamper, har hørt en rekke ord og uttrykk som hen mener var spesifikt rettet mot hen. De to dommerne gir uttrykk for at de ikke hørte noe spesifikt hva som ble ropt før kampens første time-out som var etter ca. 20 minutter i første omgang. Etter time-uten forsøkte dommerne å høre nøyere etter og hørte at det ble slengt kommentarer spesielt mot [Anonymisert spiller] utover det som de vil kalle akseptabel ordbruk og at ordene de hørte gikk på kokain-referanser og narkotikamisbruker. Hvilke ord som helt konkret ble brukt skriver dommerne ikke noe om. Her må i hvert fall legges til grunn at ord som «snøfreser» og «ginger» ble ropt, jf. rapport fra representanten for [Anonymisert klubb], [Anonymisert]. [Anonymisert] skriver også at det ikke ble brukt ordet «misfoster» som [Anonymisert spiller] sier han hørte.

Vi legger ellers til grunn at [Anonymisert klubb] umiddelbart etterkom pålegg fra dommerne om to vakter rundt tribunegjengen og at annen omgang forløp uten «stygge» tilrop.

Talking

Mindretallet finner grunn til å understreke at det kun er alvorlige tilfeller av bråk og uorden eksemplifisert ved mobbing og trakassering som kan føre til straff. Et element som gjør denne vurderingen vanskelig, er at trakassering og mobbing er ord som normalt brukes i mer direkte personlig kontakt og ikke i en kampsituasjon med vurdering av en tribunekultur. Det gjelder tilsvarende for de konkrete tilrop som ble brukt fra tribunen.

Det er også utenfor appellkomiteens muligheter å foreta noen form for konkret vurdering av de enkelte ord som blir ropt. Her kan det ligge konkrete hendelser bak som gjør tilrop ekstra sårende.

Generelle tilrop som «ræva», «elendig», «disco-[Anonymisert spiller]», «er du født sånn eller blitt sånn» mv. er ikke noe som kan anbefales, men det vurderes ikke som alvorlige tilfeller av tribunemobbing eller trakassering. Avhengig av bevis for faktum anses «stygg», «misfoster», kokainmisbruket, «snøfreser» mv. å ligge mer på eller over en grense for trakassering som ikke er akseptabel fra tilskuere på en håndballkamp. Det må også vurderes fra NHF om det skal aksepteres bruk av megafon eller høyttalere i annen form. Slike instrumenter gir større muligheter for mobbing og trakassering av enkeltspillere.

Oppsummering

Selv om enkeltpersoner kunne vært straffet for mobbing/trakassering finner mindretallet at organisasjonsleddet (arrangøren [Anonymisert klubb]), ut fra bevisbildet og den raske reaksjonen etter beskjed fra dommerne, samt at det lykkes å stoppe tilropene helt i annen omgang, ikke kan straffes for alvorlig tilfelle av bråk og uorden.

Ettersom [Anonymisert klubb] delvis har vunnet frem med sitt syn, tilfaller ankegebyret [Anonymisert klubb].

Appellkomiteen har dermed fattet følgende vedtak:

1. Anken fra [Anonymisert klubb] tas delvis til følge, slik at boten settes til 5 000 kroner.
2. Ankegebyret tilfaller [Anonymisert klubb].
3. Avgjørelsen er endelig.